

Lättläst om svenskt studiestöd

Grundläggande rätt för
utländska medborgare

Innehåll

Vilka är länderna inom EU och EES?.....	7
Vilka krav behöver du uppfylla för att få svenskt studiestöd?.....	8
Hur ansöker du om pengar från CSN?.....	9
Vilka villkor gäller för dig som ska studera i Sverige?.....	12
Vilka villkor gäller för dig som ska studera utomlands?.....	23

Om broschyren

I den här broschyren kan du läsa om vilka utländska medborgare som kan få grundläggande rätt till svenskt studiestöd. Studiestöd är pengar från CSN. Det kallas för studiehjälp eller studiemedel.

Studiehjälp är bidrag som du kan få till och med vårterminen det år du fyller 20 år när du studerar på gymnasiet, komvux eller folkhögskola.

Studiemedel är lån och bidrag som du kan få från och med höstterminen det år du fyller 20 år när du studerar på gymnasiet, komvux eller folkhögskola.

Du kan också få studiemedel när du studerar på högskola, universitet eller annan utbildning efter gymnasiet.

Du kan läsa mer i broschyrerna *Lättläst om studiehjälp* och *Lättläst om studiemedel*.

Texten i den här broschyren är skriven på lättläst svenska. Broschyren ger bara allmän information om svenskt studiestöd. Den är inte någon lagtext.

Vill du veta mer?

På CSN:s webbplats www.csn.se kan du läsa mer.
Där finns också sidor på lättläst svenska.

Vårt telefonnummer är 0771-276 000.
Du kan ringa till CSN måndag till fredag klockan 8.00–16.30.

Vilka är länderna inom EU och EES?

I den här broschyren skriver vi mycket om medborgare i EU-länder och EES-länder. Här ser du vilka länder som ingår i EU och EES.

De här länderna ingår i EU:

Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark, Estland, Finland, Frankrike, Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal, Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien, Storbritannien, Tjeckien, Tyskland, Ungern eller Österrike.

De här länderna ingår i EES:

Island, Liechtenstein eller Norge

Vilka krav behöver du uppfylla för att få svenskt studiestöd?

För att få bidrag och lån från CSN måste du uppfylla vissa krav. Först måste du uppfylla de särskilda krav som bara gäller för utländska medborgare. Du ska alltså ha det som kallas för **grundläggande rätt till svenskt studiestöd**. Kraven är olika om du ska studera i Sverige eller om du ska studera utomlands.

Du måste också uppfylla de krav som gäller för alla för att kunna få pengar från CSN. Du kan läsa mer om de kraven på CSN:s webbplats www.csn.se eller i broschyrerna *Lättläst om studiehjälp* och *Lättläst om studiemedel*.

När vi på CSN undersöker om du har rätt till studiestöd använder vi svenska regler och EU:s regler. EU:s regler kallas EU-rätten.

Hur ansöker du om pengar från CSN?

Hur du ansöker om pengar från CSN beror bland annat på hur gammal du är och vad du ska studera.

Är du yngre än 20 år?

Studera på gymnasiet, komvux eller folkhögskola

Om du ska studera på gymnasiet, komvux eller folkhögskola kan du söka studiehjälp.

Du kan söka studiehjälp till och med vårterminen det år du fyller 20 år.

Du som ska studera i Sverige ska fylla i och skicka in en blankett som heter

- Ansökan om studiehjälp/Uppgifter för rätt till svenskt studiestöd.

Du som ska studera utomlands ska fylla i och skicka in 2 blanketter.

Blanketterna heter

- Ansökan om studiehjälp/Uppgifter för rätt till svenskt studiestöd
- Ansökan om studiehjälp för studier utanför Sverige.

Du kan beställa blanketterna på CSN:s webbplats www.csn.se.

Studera på högskola, universitet eller annan eftergymnasial utbildning

Om du ska studera på högskola, universitet eller på en annan eftergymnasial utbildning, kan du söka studiemedel.

Du söker studiemedel i Mina sidor på www.csn.se.

Tjänsten heter ”Ansök om studiemedel”.

Du kan logga in med e-legitimation eller med din personliga kod.

En e-legitimation kan du skaffa via din bank eller Telia.

Det är oftast gratis.

Det går snabbast att ansöka om du använder e-legitimation.

Din personliga kod får du från CSN när det är dags att söka studiemedel.

Du kan också beställa en personlig kod i Mina sidor på www.csn.se.

Är du äldre än 20 år?

Från och med höstterminen det år du fyller 20 år kan du söka studiemedel.

Du kan logga in med e-legitimation eller med din personliga kod.

En e-legitimation kan du skaffa
via din bank eller Telia.

Det är oftast gratis.

Det går snabbast att ansöka
om du använder e-legitimation.

Din personliga kod får du från CSN
när det är dags att söka studiemedel.

Du kan också beställa en personlig kod
i Mina sidor på www.csn.se.

Vilka villkor gäller för dig som ska studera i Sverige?

CSN prövar alltid först om du uppfyller något av villkoren enligt de svenska reglerna.

Om du inte uppfyller något av villkoren enligt de svenska reglerna, prövar vi om du uppfyller något av villkoren enligt EU-rätten.

Villkor enligt de svenska reglerna

För att du ska få rätt till studiestöd, måste du bo i Sverige.

Något av de här villkoren måste också stämma in på dig:

- Du har permanent uppehållstillstånd.
- Du har barn med en svensk medborgare.
- Du är flykting i Sverige.
- Du har uppehållsrätt och har bott i Sverige i minst 2 år.
- Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och gift eller sambo med en svensk medborgare.
- Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och gift eller sambo med en utländsk medborgare.
- Du är inte medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz, men du är gift eller sambo med en medborgare från något av de länderna.
- Du var yngre än 20 år när du kom till Sverige.

Läs mer om villkoren här:

Du har permanent uppehållstillstånd

Du kan få rätt till studiestöd om du har fått beslut om permanent uppehållstillstånd (PUT) av Migrationsverket.

Permanent uppehållstillstånd betyder att du har fått tillstånd att stanna i Sverige tills vidare.

Du har barn med en svensk medborgare

Du kan få rätt till studiestöd om du har barn med en svensk medborgare som du bor tillsammans med.

Då måste du också ha uppehållstillstånd för att ni är en familj.

Du är flykting i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd

- om Migrationsverket har godkänt dig som flykting *eller*
- om du har fått uppehållstillstånd för att du behöver skydd.

Om du söker asyl i Sverige, kan du inte få rätt till studiestöd.

Du har uppehållsrätt och har bott i Sverige i minst 2 år

Du kan ha uppehållsrätt som medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.

Du kan också ha uppehållsrätt
som anhörig till en medborgare
i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.
Ni måste då bo tillsammans i Sverige.

Som anhörig räknar vi man, fru, sambo eller barn.
Om du är anhörig till en svensk medborgare,
har du oftast inte uppehållsrätt.

Upphållsrätt betyder att du har rätt att bo i Sverige.

Du kan få rätt till studiestöd
om du har uppehållsrätt
och har bott och arbetat i Sverige i minst två år.
Det här räknar CSN som arbete:

- du arbetar minst 20 timmar varje vecka
- du tar hand om eget barn
som är under 10 år
- du är arbetslös och har anmält dig hos Arbetsförmedlingen
för att söka arbete
- du går på en arbetsmarknadsutbildning
- du studerar svenska för invandrare
eller svenska på högst grundskolenivå
- du har sjukersättning, aktivitetsersättning
eller liknande ersättning.

Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och gift eller sambo med en svensk medborgare

Du kan få rätt till studiestöd

om du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och gift eller sambo med en svensk medborgare.

Ni ska också ha bott tillsammans i Sverige i minst 2 år.

Det kan räcka med kortare tid än 2 år

- om ni har barn tillsammans
eller
- om ni har bott tillsammans i 4 år
och minst ett av åren har varit i Sverige.

Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och gift eller sambo med en utländsk medborgare

Du kan få rätt till studiestöd

om din man, fru eller sambo har rätt till studiestöd enligt de svenska reglerna.

Ni måste också ha bott tillsammans i Sverige i minst 2 år.

Om ni har barn tillsammans

räcker det att ni har bott tillsammans i Sverige i 1 år.

Du är inte medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz, men du är gift eller sambo med en medborgare från något av de länderna.

Du kan få rätt till studiestöd om din man, fru eller sambo har rätt till studiestöd enligt de svenska reglerna.

Ni måste också ha bott tillsammans i Sverige i minst 2 år.

Om ni har barn tillsammans, räcker det att ni har bott tillsammans i Sverige i 1 år.

Du var yngre än 20 år när du kom till Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du var yngre än 20 år när du kom till Sverige för att bo här.

Något av de här villkoren måste också stämma in på dig:

- Du eller någon av dina föräldrar är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.
- Du har permanent uppehållstillstånd.
- Din förälder är gift eller sambo med en person som bor i Sverige.
- Du är placerad i familjehem.
- Du har en annan vårdnadshavare i Sverige.

Läs mer om villkoren här:

Du eller någon av dina föräldrar är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.

Du kan få rätt till studiestöd om du eller någon av dina föräldrar är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.

Din förälder måste bo i Sverige och du måste ha följt med din förälder till Sverige eller senare flyttat till din förälder.

Din förälder måste också arbeta i Sverige.

Du har permanent uppehållstillstånd

Du kan få rätt till studiestöd om du har ett beslut om permanent uppehållstillstånd (PUT) av Migrationsverket.

Permanent uppehållstillstånd betyder att du har fått tillstånd att stanna i Sverige tills vidare.

Din förälder är gift eller sambo med en person som bor i Sverige

Du har oftast rätt till studiestöd om din förälder har fått tillstånd att stanna i Sverige för att han eller hon är gift eller sambo med en person som bor i Sverige.

Du är placerad i familjehem

Du kan få rätt till studiestöd om en svensk myndighet har bestämt att du ska bo i familjehem eller liknande.

Du har en annan vårdnadshavare i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om en svensk myndighet har bestämt att någon annan än din förälder ska ha vårdnaden om dig, det vill säga tar hand om dig.

Villkor enligt EU-rätten

Om du är EU-medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz kan du ibland räknas som svensk medborgare enligt EU-rätten.

Det kan du också göra om du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.

Om du kan räknas som en svensk medborgare, kan du få rätt till svenskt studiestöd.

Vem räknar CSN som anhörig?

Som anhörig räknar CSN man, fru, sambo och barn som är yngre än 21 år.

Barn som är äldre än 21 år räknar vi bara som anhörig om barnet är försörjd av sin förälder.

Föräldern måste arbeta i Sverige.

Även en förälder som är försörjd av sitt barn kan vi räkna som anhörig.

Barnet måste arbeta i Sverige.

Försörjd betyder att en person får det som behövs för att leva, exempelvis bostad, mat och kläder.

Om du är anhörig till en svensk medborgare, räknas du vanligtvis inte som anhörig till en medborgare i ett EU-land eller EES-land.

Du kan räknas som en svensk medborgare och få rätt till studiestöd om något av de här villkoren stämmer in på dig:

- Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige.
- Du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz som arbetar i Sverige.
- Du har permanent uppehållsrätt i Sverige.
- Du har bott 5 år i ett EU-land.

Läs mer om villkoren här:

Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige.

Du får inte arbeta för få timmar varje vecka.

Du måste också fortsätta arbeta samtidigt som du studerar.

Om du har ett eget företag,
ska företaget vara registrerat
hos Skatteverket i Sverige.

Du ska också kunna visa
att du arbetar aktivt i ditt företag.

Om du har slutat arbeta i Sverige,
kan du ibland ändå få rätt till studiestöd.
Då måste något av det här stämma in på dig:

- Det finns ett samband
mellan ditt tidigare arbete och dina studier.
Dina studier ska också kunna ge dig ett yrke,
det vill säga ett arbete som kräver utbildning.
- Du har tillfälligt slutat arbeta
för att du är sjuk
eller för att du har varit med om en olycka.
- Du har blivit uppsagd från ditt arbete
och du har anmält dig hos Arbetsförmedlingen
för att söka arbete.

Du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz som arbetar i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd
om du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land
eller i Schweiz
som arbetar i Sverige.

Om din man, fru eller sambo har ett eget företag,
ska företaget vara registerat hos Skatteverket i Sverige.
Du ska också kunna visa att din man, fru eller sambo arbetar
aktivt i sitt företag.

Din man, fru eller sambo måste arbeta samtidigt som du studerar.
Han eller hon får inte arbeta för få timmar varje vecka.

Om du är anhörig till en svensk medborgare, räknas du vanligtvis inte som anhörig till en medborgare i ett EU-land eller i ett EES-land.

Ett undantag är att du har bott tillsammans med den svenska medborgaren i ett annat EU-land, EES-land eller i Schweiz och att ni sedan har flyttat till Sverige.

Din svenska man, fru eller sambo måste också arbeta i Sverige samtidigt som du studerar.

Du har permanent uppehållsrätt i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du har permanent uppehållsrätt (PUR) i Sverige.

Permanent uppehållsrätt har du vanligtvis om du är medborgare i ett EU-land eller i ett EES-land och har bott i Sverige i minst 5 år.

Du som är medborgare i ett land utanför EU eller EES kan också ha permanent uppehållsrätt.

Då måste du vara anhörig till en EU-medborgare eller EES-medborgare som du har bott tillsammans med i Sverige i minst 5 år.

Du har bott 5 år i ett EU-land

Du kan få rätt till studiestöd om du är medborgare i ett land utanför EU och har bott minst 5 år i Sverige eller i ett annat EU-land.

Du måste också ha fått tillstånd att bo i Sverige av Migrationsverket.

Tillståndet ska visa att du har bott länge i Sverige eller i ett annat EU-land.

Det kallas för att du har status som varaktigt bosatt.

Vilka villkor gäller för dig som ska studera utomlands?

Det är oftast bara svenska medborgare som kan få studiestöd för att studera utomlands.

Om du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz kan du ibland räknas som svensk medborgare enligt EU-rätten.

Det kan du också göra om du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz.

Om du kan räknas som en svensk medborgare, kan du få rätt till svenskt studiestöd på samma villkor som en svensk medborgare.

Vem räknar CSN som anhörig?

Som anhörig räknar CSN man, fru, sambo och barn som är yngre än 21 år.

Barn som är äldre än 21 år räknar vi bara som anhörig om barnet är försörjd av sin förälder.

Föräldern måste arbeta i Sverige.

Även en förälder som är försörjd av sitt barn kan vi räkna som anhörig.

Barnet måste arbeta i Sverige.

Försörjd betyder att en person får det som behövs för att leva, exempelvis bostad, mat och kläder.

Om du är anhörig till en svensk medborgare, räknas du vanligtvis inte som anhörig till en medborgare i ett EU-land eller i ett EES-land.

När kan du räknas som svensk medborgare?

Du kan räknas som svensk medborgare enligt EU-rätten om något av de här villkoren stämmer in på dig:

- Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige.
- Du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz som arbetar i Sverige.
- Du har permanent uppehållsrätt i Sverige.

Läs mer om villkoren här:

Du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du är medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz och arbetar i Sverige.

Du får inte arbeta för få timmar varje vecka.

Du måste också fortsätta arbeta samtidigt som du studerar.

Om du har ett eget företag, ska företaget vara registrerat hos Skatteverket i Sverige.

Du ska också kunna visa att du arbetar aktivt i ditt företag.

Om du har slutat arbeta i Sverige,
kan du ibland ändå få rätt till studiestöd.
Då måste något av det här stämma in på dig:

- Det finns ett samband mellan ditt tidigare arbete och dina studier. Dina studier ska också kunna ge dig ett yrke, det vill säga ett arbete som kräver utbildning.
- Du har tillfälligt slutat arbeta för att du är sjuk eller för att du har varit med om en olycka.
- Du har blivit uppsagt från ditt arbete och du har anmält dig hos Arbetsförmedlingen för att söka arbete.

Du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz som arbetar i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du är anhörig till en medborgare i ett EU-land, EES-land eller i Schweiz som arbetar i Sverige.

Om din man, fru eller sambo har ett eget företag, ska företaget vara registerat hos Skatteverket i Sverige. Du ska också kunna visa att din man, fru eller sambo arbetar aktivt i sitt företag.

Din man, fru eller sambo måste arbeta samtidigt som du studerar. Han eller hon får inte arbeta för få timmar varje vecka.

Om du är anhörig till en svensk medborgare, räknas du vanligtvis inte som anhörig till en medborgare i ett EU-land eller i ett EES-land.

Ett undantag är att du har bott tillsammans med den svenska medborgaren i ett annat EU-land, EES-land eller i Schweiz och att ni sedan har flyttat till Sverige. Din svenska man, fru eller sambo måste också arbeta i Sverige samtidigt som du studerar.

Du har permanent uppehållsrätt i Sverige

Du kan få rätt till studiestöd om du har permanent uppehållsrätt (PUR) i Sverige.

Permanent uppehållsrätt har du vanligtvis om du är medborgare i ett EU-land eller i ett EES-land och har bott i Sverige i minst 5 år.

Du som är medborgare i ett land utanför EU eller EES kan också ha permanent uppehållsrätt. Då måste du vara anhörig till en EU-medborgare eller EES-medborgare som du har bott tillsammans med i Sverige i minst 5 år.

Lättläst information finns också om

Studiehjälp

Studiemedel

Hemutrustningslån

Att betala tillbaka

lån tagna efter den 30 juni 2001

Du hittar även lättläst information på www.csn.se